

Magiczna linia

Jerzy Fedorski

Leutnant M. Gutowski (Polen) auf Warszwawianka
Hindernis Nr. 3. Gewaltige, geschmeidige Springerin, die eine gute Fahrt braucht — Reiter offene Hände —
konnte am Hindernis 3 mehr mitgehen.

Porucznik M. Gutowski na Warszawiance.

Źródło: "Die Reitkunst Der Welt an des olympischen spielen 1936" [DE] (1937) - Gustav Rau

Konie pełnej krwi angielskiej są selekcyjonowane prawie 30 pokoleń na dzielność w galopie. Skrupulatnie prowadzona dokumentacja umożliwia badaczom śledzenie tendencji zachodzących w całej populacji. Od początku rasy jedynym kryterium selekcyjnym jest cecha szybkości w galopie wykazywana na torze wyścigowym, czyli zbliżona do naturalnej dotyczącej tego gatunku zwierząt. Trzeba geniuszu i konsekwencji hodowców angielskich, aby przy tym założeniu pozostawać i nic nie zmieniać. Jedynie „radziecka myśl naukowa” zaczęła jeszcze przed wojną wprowadzać tzw. standaryzacje - czyli uwzględniać cechy pokrojowe w selekcji koni pełnej krwi w byłym Związku Sowieckim - nic bardziej biednego. Może nawet niektórzy polscy hodowcy zbyt przejęli się tą bolszewicka metoda.

Z wnikliwej analizy łatwo dostępnej dokumentacji hodowlanej dotyczącej hodowli koni pełnej krwi płyną określone nauki i prawdy, doskonale sprawdzone w praktyce hodowlanej odnośnie np. rodzin żeńskich, związanych zapewne w tzw. efektem matczynym, rodów tj. linii hodowlanych, linii genealogicznych, linii inbredowanych, zwanych inaczej wsobnymi, przemyślane kojarzenie krewniacze (ang. inbreeding), wykorzystania zjawiska heterozji, itd. Oprócz doskonalenia w obręb rasy konie pełnej krwi od czasu wojen napoleońskich odgrywają zasadniczą rolę w tworzeniu nowych ras, jak również polepszaniu hodowli na całym świecie. Ogólnie uważa się, że do tych celów znakomicie nadają się konie, głównie ogiery reprezentujące niższą klasę wyścigową. W niektórych krajach określa się nawet pewne minimum, które muszą posiadać reproduktory używane w hodowli tzw. półkrwi. Zagadnienie to nabiera szczególnego znaczenia w czasie obecnym, kiedy znakomita większość dawnych, lokalnych ras, niegdyś znajdujących zastosowanie w pracach rolnych i transporcie jest transformowana na jednostronnie konie wierzchowe dla potrzeb sportów konnych.

Nie mniej jednak było wiele przypadków niebywałych osiągnięć w jeździectwie, które odnosiły konie pełnej krwi, głównie hodowane w Anglii, Irlandii, Francji, Australii, Nowej Zelandii i południowej Afryce. Były także czasy kiedy i jeźdźcy krajowi dosiadali konie tej rasy.

Spektakularnym przykładem może być tutaj rekordowy skok na wysokość - 2,47 m. dokonany przez kapitana Alberto Larraguibel Morales na 15-letnim koniu pełnej krwi - Huaso w Vina del Mar w 1947 r. w Chile.

Ramzes.

W współczesnej hodowli koni sportowych wszystkie tzw. linie skokowe biorą swój początek od koni pełnej krwi. Jednak okazuje się, że nie wszystkie ogiery używane w hodowli koni sportowych spełniają oczekiwania hodowców. Niejednokrotnie nawet reprezentujące wielką własną klasę wyścigową i doskonałe pochodzenie, a osobniki o miernej karierze wyścigowej sprawdzają się doskonale. Powstaje pytanie dlaczego tak się dzieje, co jest tego powodem. Największe znaczenie w hodowli półkrwi w skali międzynarodowej odegrały następujące ogiery pełnej krwi;

Rittersporn xx, po Saint Saulge ur. w 1917 r.
Orange Peel xx, po Jus Dorange ur. w 1919 r.
Anblick xx, po Ferro ur. w 1938 r.
Furioso xx, po Precipitation ur. w 1939 r.
Ultimate xx, po Umidwar ur. w 1941 r.
Der Lowe xx, po Wahnfried ur. w 1944 r.
Cottage Son xx, po Young Lover ur. w 1944 r.
Rantzau xx, po Foxlight ur. w 1946 r.
Pik As xx, po Abendfrieden ur. w 1949 r.
Pluchino xx, po Niccolo Dellarca, ur. w 1949 r.
Manometer xx, po Abendfrieden ur. w 1953 r.
Marlon xx, po Tamerlame ur. w 1958 r.
Ladykiller xx, po Sailing Light ur. w 1961 r.

Wymienione ogiery o generalnie wielkim wpływie na hodowlę koni półkrwi, cechowały się mierną klasą wyścigową, lub nie miały jej wcale (Cottage Son xx), były założycielami najcenniejszych linii hodowlanych w dziejach koni sportowych, posiadają a jedną wspólną cechę, a mianowicie w ich rodowodach występują przedstawiciele linii Newminster xx (184%).

Spektakularnym potwierdzeniem tej tezy może być pochodzenie i szczególne zasługi pierwszego z wymienionych reproduktorów pełnej krwi tj. Ritterspoma (nazwa znaczy: rycerskie ostrogi) urodzonego w Belgii w 1917 r., który w Polsce dał znakomitego Ramzesa i znaną w sporcie Warszawiankę, które w pierwszym rzędzie rozsławiły tego ogiera,

charakteryzuje się nawet inbredem na Newminster xx (4x5).

Cottage Son xx był między innymi inbredowany na Hamptona (4x5) wnuka Newminster. Pobobnie inne np. Ladykiller xx, Marlon xx itd.

Zależności tych można nawet doszukiwać się w pochodzeniu mniej sławnych reproduktorów, ale także zasłużonych w hodowli koni sportowych, w tym urodzonego w Polsce Bamaul xx po Club House w 1985 r. w Kozienicach, który także posiadał tę krew, a niczym specjalnym oprócz tego się nie wyróżniał. Jego karierę wyścigową sprowadzono w Niemczech do 77 kg (w/g kwalifikacji GAG), co tylko o 2 kg przekraczało wymagane minimum dla reproduktorów pełnej krwi w Niemczech, a jednak dał się poznać z pozytywnej strony w Związku Holszyskim, a następnie w szeregu innych.

Podobnie sprawa się przedstawia z Haraldik xx (1982 - 2005) po Caramel, inbredowanego oprócz na takiego giganta, jak Nearco xx, to również na także niezwykłego Hurry On xx. Z kolei sam Hurry On xx jest inbredowany (4x4) na Hermita, syna Newminster. Tą krew posiadają także; Cardinal xx, Lucky Boy xx, Sacramento Song xx i przede wszystkim Furioso xx, którego dziadkiem był wspomniany Hurry On, a matka z kolei po Son-in-Law (linia Newminster xx).

Dalszych przykładów można przytaczać w nieskończoność.

Reasumując, należy podkreślić, że wspomniana linia Newminster jest także jedna z najbardziej wybitnych w całej światowej hodowli koni pełnej krwi. Dala ona dwa konie „trój koronowane“ w Anglii tj. Gay Grusader xx (1914) i Gainsborough xx (1915), oba po Bayardo xx (1906), (jeden z dwóch takich przypadków w dziejach rasy, aby jeden ogier był ojcem dwóch koni „trój koronowanych“ w Anglii), pół bracie znanego, pochodzącego z Irlandii -Dark Ronald xx (1905) - wyjątkowo cenionego w rodowodach koni sportowych.

Należy także z tego wyciągnąć wniosek, że w przyszłości przy doborze ogiera pełnej krwi do hodowli koni półkrwi, także w jego pochodzeniu zwracać uwagę na występowanie potomków linii Newminster, co może mieć kluczowe znaczenie dla jego wartości.

